

Hankevalinta ja vaikuttavuus

ETELÄ-KARJALAN EAKR HAKUINFO

Laura Peuhkuri, Jari Lantta 17.02.2022

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

Hankesuunnittelun lähtökohtana

Tarve

Tunnistettu kehittämistarve, joka luo lisäarvoa hakijan perustehtävälle mutta ei toteudu ns. normaalitoimintana.

Tavoite

Mitä hankkeen toteuttamisella tavoitellaan?

Toimenpide

Millä konkreettisilla toimilla tavoitteeseen päästään?
Hankesuunnitelman oltava selkeä ja ymmärrettävä.

Tulokset

Kun hanke päättyy. Mitä on syntynyt ja vastaako se odotuksia? Miten pysyvyys varmistetaan?

Hankkeiden tulee edistää

- Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman tavoitteita
- Etelä-Karjalan strategisia tavoitteita:
 - Maakuntaohjelmaa 2022-2025, joka kokoaa tunnistetut kehittämistarpeet sekä lähivuosien kehittämisen painopisteet sekä
 - Innovaatiostrategiaa 2022-2025 eli Älykkään erikoistumisen strategiaa, joka tarkoittaa maakuntaohjelman kehittämistavoitteita TKI-toimien osalta

Hankkeiden valintaprosessi

- Hankehakemus tulee kohdentaa oikeaan hakuilmoitukseen, rahoittaja ei voi jälkikäteen siirtää hakemusta toiseen hakuun tai viranomaiselle.
- Hakuajan päätyttyä hakemukset otetaan arviointiin. Arviointi tehdään yleisten, erityisten ja tarkentavien valintaperusteiden osalta.
- Rahoitettavan hankkeen on täytettävä jokainen **hankemuotoon** sovellettava yleinen valintaperuste edetäkseen pisteytykseen. (Ryhmähankkeen osalta koskee jokaista osatoteutusta, joka on myös teknisesti erillinen hanke!)
- Hankkeet pisteytetään hakuilmoituksessa kerrotuin periaatteet, hankkeet asetellaan paremmuusjärjestykseen ja valmistellaan päätösesitykset.
- Hankkeiden päätymistä rahoitettavaksi rajoittaa osaltaan myöntövaltuus, joten hyvätkin hankkeet saattavat saada kielteisen päätöksen.

Yleiset valintaperusteet

1. Hakemuksessa kuvatun hankkeen toimenpiteet kuuluvat sen rahaston säädösten soveltamisalan piiriin, josta tukea haetaan. Hankkeen toimenpiteet voidaan kohdentaa yleisasetuksen liitteessä mainittuun tukitoimityyppiin ja tuettava toiminta on ohjelman erityistavoitteen mukaista.
2. Tuen hakija on julkisoikeudellinen yhteisö tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö. Ryhmähankkeen kaikki hakijat täyttävät tuensaajalle asetetut edellytykset.
3. Hankkeella on konkreettinen hankesuunnitelma, joka pohjautuu tunnistettuun tarpeeseen ja joka edistää Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitteen tavoitteiden tuloksellista toteutumista. Hankkeen eteneminen on seurattavissa ja todennettavissa hankesuunnitelman perusteella.
4. Tuen hakijalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset hankkeen toteuttamiseksi. Tuen hakijaa ei ole asetettu konkurssiin tai selvitystilaan. Tuen hakija ei ole olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja eikä hakijalla ole olennaisia maksuhäiriöitä, ellei rahoittava viranomainen erityisestä syystä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena. Tuen hakijan avainhenkilö ei ole syyllistynyt aiemmin avustuksia koskevaan rikokseen tai asetettu liiketoimintakieltoon.

Yleiset valintaperusteet

5. Hankkeelle on hakemuksessa esitetty tarkoituksenmukaiset resurssit. Tuen hakijalla on tarvittava osaaminen hankesuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
6. Tuen hakijalla on riittävät edellytykset vastata hankkeella aikaansaadun toiminnan jatkuvuudesta hankkeen päättymisen jälkeen, jollei tämä ole hankkeen luonteen vuoksi tarpeetonta.
- (7. Tuen hakijalla ei ole aiemmin myönnetyn, ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 651/2014 muut. 1084/2017 mukaista, valtiontuen takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa. **Ei koske liiton EAKR hankkeita**)
8. Hankesuunnitelman mukaan hanke ei sisällä toimintaa, joka on ollut osa sellaista aiempaa toimea, jossa on toteutettu yleisasetuksen 66 artiklan mukainen siirtäminen tai jossa on kyse yleisasetuksen 65 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetusta tuotannollisen toiminnan siirtämisestä suuralueelta toiselle.
9. Hanke ei sisällä toimintaa, josta komissio on antanut toimintaan suoraan kohdistuvan perustellun lausunnon SEUT-sopimuksen 258 artiklassa tarkoitetusta rikkomisesta, joka vaarantaa menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden tai toimien toteuttamisen.
10. Tukea ei myönnetä yleisenä toimintatukena.
11. Haettavalla tuella on merkittävä vaikutus tuen käytön kohteena olevan toiminnan toteuttamiseksi.

Yleiset valintaperusteet

12. Kehittämishankkeen tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä. Jos kehittämishankkeen toimenpiteisiin osallistuu hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä, vaatimusta ei sovelleta näiden hyödynsaajien toiminnan tuloksiin siltä osin, kun tuki on kohdennettu niille tukipäätöksessä vähämerkityksisenä tukena. Tällaisilla maakuntien liittojen rahoittamilla hankkeilla tulee olla laajempia aluekehitysvaikutuksia. Tätä kohtaa ei sovelleta, kun tuki myönnetään yritystukilain nojalla yrityksen kehittämisavustuksena. **Ei koske erillisiä investointihankkeita.**
13. Tuen hakijalla on riittävät toimintaedellytykset ja tarvittavat taloudelliset resurssit käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseksi hankkeessa, jossa on infrastruktuuri- tai tuotannollisia investointeja.
14. Ympäristövaikutusten arviointi on tehty hankkeelle, jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia.
15. Hankkeen infrastruktuuri-investoinnille, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta, on tehty ilmastokestävyyden arviointi.
16. Hakemuksen mukainen toiminta on alueen älykkään erikoistumisen strategian painopisteiden mukaista. (koskee erityistavoitetta 1.1.)

Horisontaaliset valintaperusteet

Horisontaaliset valintaperusteet ovat pakolliset kaikissa erityistavoitteissa (pisteytys 0-3):

- Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
- Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä - ja esteettömyyttä
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa

Näiden hyvällä pohdinnalla ja perustelulla voi erottua edukseen.

Seuraavaksi kerrotaan Etelä-Karjalan liiton kevään 2022 EAKR haussa sovellettavista erityisistä valintaperusteista erityistavoitteittain.

- Tämä listaus poikkeaa osittain ohjelma-asiakirjan listauksesta, jossa on erityistavoitteen osalta esitetty kaikki ohjelman mahdollistamat erityiset valintaperusteet!
- Tieto arviointiperusteista tulee ilmenemään myös hakuilmoituksesta.

Erityiset valintaperusteet ET 1.1 TKI

- Hanke vahvistaa osaamista, ennakointi- tai innovointitoimintaa tai uusien teknologioiden - kehittämistä
- Hanke tukee pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien - kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista tai uusien teknologioiden käyttöönottoa ja - hyödyntämistä
- Hanke tukee kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä
- Hanke tukee elinkeinoelämän tarpeista lähtevää TKI-toimintaa
- Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa
- Hanke edistää oppi- ja tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän välistä yhteistyötä
- Hanke tukee älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden välisiä ja/tai kansainvälisiä – kumppanuuksia

Erityiset valintaperusteet ET 1.2 Digi

- Hanke edistää digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa,
- Hanke tukee uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa julkisella ja/tai yksityisellä sektorilla
- Hanke edistää digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista tai hyödyntämistä
- Hanke edistää jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa
- Hanke tukee älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota
- Hanke tukee pk-yritysten digitalisaatiota
- Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa
- Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä
- Hanke tukee digitaalisten innovaatiokeskusten käynnistämistä ja/tai kehittämistä
- Hanke tukee yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun tai teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa

Erityiset valintaperusteet ET 2.1

Energiatehokkuus

HUOM! Käytössä ohjelman koko valikkoa suppeampi kriteeristö.

- Hanke tukee hiilineutraalien ratkaisujen tai toimintamallien kehittämistä
- Hanke edistää energiatehokkuutta koskevaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä
- Hanke edistää uusiutuviin energialähteisiin tai energiatuotannon monipuolistamiseen liittyvää ja energiatehokkuutta lisäävää tutkimus- ja kehitystyötä
- Hanke edistää hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä
- Hanke tukee pk-yritysten kestävästä kasvusta ja uudistumisesta
- Hanke edistää pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista
- Hanke edistää elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä tai julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön tai energiatehokkuuden parantamiseksi

Erityiset valintaperusteet ET 2.3

Kiertotalous

HUOM! Käytössä ohjelman koko valikkoa suppeampi kriteeristö.

- Hanke tukee kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin tai hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa
- Hankkeessa kehitetään älykästä materiaalien hallintaa ja hillitään jätteen syntyä
- Hankkeella kehitetään luonnonvara-alan kestävyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta
- Hanke tukee pk-yritysten kestävästä kasvusta ja uudistumisesta
- Hanke edistää digitaalisia ratkaisuja kiertotalouteen siirtymisessä
- Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoimintaa ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja
- Hankkeessa kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä.

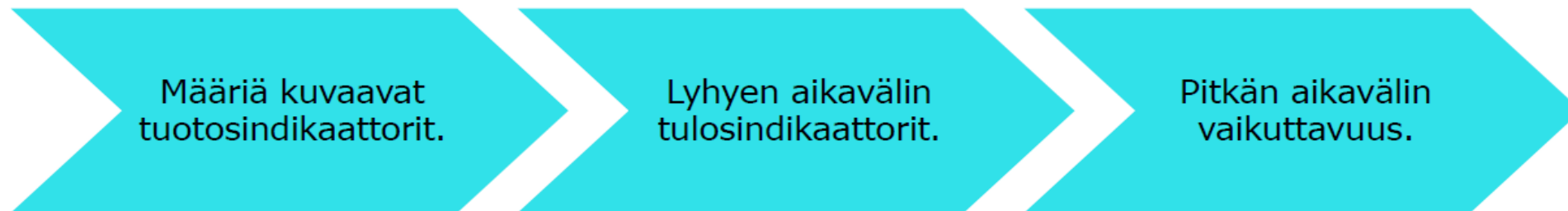

Tuotos- ja tulosindikaattorit EAKR-hakemuksessa

EAKR-hankkeiden vaikuttavuus, seuranta ja hallinto

- Miksi indikaattorit?

- Vaikuttavuuden aikaansaaminen ja mittaaminen sekä tuloksellisuus on, jos mahdollista, entistäkin tärkeämpää käynnistyvällä ohjelmakaudella.
- Tätä mitataan ennen kaikkea hankkeiden tuottamilla tuotos- ja tulosindikaattoreilla.

Jari Lantta, Etelä-Karjalan liitto, 17.2.2022

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

Yleistä indikaattoreista (1/2)

- **Hakemusvaiheessa tehdään paras arvio syntyvistä tuotoksista ja tuloksista**

- Tuotokset kuvaavat määriä eli toiminnan volyyymia
- Tulokset kuvaavat toiminnan välittömiä aikaansaannoksia (lyhyt aikaväli)
- Pitkän aikavälin vaikuttavuutta kuvataan myös hakemuksella vastauksena kysymykseen *Mitä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeella saadaan aikaan?*

- **Tuotoksia ja tuloksia seurataan tuotos- ja tulosindikaattorien avulla.**

- Niiden kertymistä seurataan koko hankkeen ajan seurantaraportilla
- Valtioneuvoston asetus hankkeiden rahoittamisesta 29 § "...tuen saajan selvityksestä on käytävä ilmi, miten hankkeelle asetetut tavoitteet on toteutettu, sisältäen indikaattoritiedot..."

- **Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman toimintalinjoille ja niiden erityistavoitteille asetetut tulos- ja tuotosindikaattorit on esitetty ohjelma-asiakirjassa.**

Indikaattorien raportointiperusteet (2/2)

- Saman yrityksen voi merkitä useamman indikaattorin tavoitelukemiin, jos yrityksen on mahdollista saavuttaa tuotosindikaattorit.
 - *Esim. "Pk-yritys, joka aloittaa uuden liiketoiminnan" ja "Uudet aikaansaadut työpaikat"*
- Hankkeen tuotosten ja tulosten tulee olla todennettavissa hankkeen toimenpiteillä aikaansaaduiksi.
 - *Koska hankkeet ovat erilaisia, korostuu tuotosten kirjaamisessa aina hankkeen tuensaajan ja rahoittavan viranomaisen yhteinen näkemys.*
- Raportoitavien tuotosten ja tulosten on oltava valmiina viimeistään viimeiseen maksatushakemukseen mennessä.

Hankkeessa käytössä olevat indikaattorit

- Ohjelma-asiakirjassa määritellään kutakin erityistavoitetta koskevat tuotos ja tulosindikaattorit.
- Hankettasi koskevat indikaattorit riippuvat siis hankehakemuksella valitusta erityistavoitteesta.
 - *Erityistavoitevalinta määrittää, mihin indikaattoreihin voit asettaa tavoitteita hankehakemuksella.*
 - *Kaikkiin käytössä oleviin indikaattoreihin ei tarvitse asettaa tavoitetta, mutta seurantaraporteilla tulee kirjata myös niitä indikaattoreita koskevat mahdolliset tuotokset, mitä koskien ei ole asetettu tavoitetta hankehakemuksella.*

Mitä muuttuu uudelle ohjelmakaudelle?

- Vaikuttavuuden aikaansaaminen ja mittaaminen sekä tuloksellisuus tärkeämpää
- Uusia indikaattoreita on tullut mukaan ja indikaattorien määrittely tarkempina
Suurelta osin samoja tai hyvin samanlaisia indikaattoreita kuin aiemmin, mutta myös täysin uusia. RCO ja RCR -alkuiset indikaattorit ovat komission määrittelemiä ja NO ja NR -alkuiset kansallisesti määriteltäviä.
- Indikaattorien jäljitysketjun tärkeys korostuu entisestään, todennettavuus!
- Seurantaraportin indikaattoritietojen yhteydessä on valinnan lisäksi mahdollisuus kuvata sanallisesti indikaattoriin liittyviä tietoja aiempaa kattavammin
- Nyt myös tulosindikaattorit ovat suoraan hankkeesta syntyneitä tuloksia.
Vanhassa ohjelmassa tulosindikaattorit kuvasivat ohjelman keskeisiä tavoitteita, mutta niiden arvoihin vaikuttivat myös ohjelman ulkopuoliset tekijät, kuten muutokset toimintaympäristössä. Käytännössä nyt jako tulos- ja tuotosindikaattoreihin on merkityksellinen hakijankin kannalta, kun aiemmin kaikki hankkeen raportoimat indikaattorit olivat tuotosindikaattoreita.

Hankkeen seuranta ja raportointi

- Hankkeen aikainen seuranta ja raportointi koostuu:

➤ Seurantaraportti
➤ Indikaattorit
➤ De minimis -seuranta

Maksatuskausittain
maksatushakemuksen
yhteydessä

Loppuraportti

Loppumaksatuksen
yhteydessä

Hankekohtainen *muu raportointi*
esim. julkaisut, tiedotteet, artikkelit ja muu
hankkeesta syntyvä aineisto

Kysymyksiä ja pohdintaa?

Kiitos!

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO